

Park Narodowy
„Bory Tucholskie”

Polskie
Parki
Narodowe

Park Narodowy „Bory Tucholskie”

Kraina borów chrobotkowych i jezior lobeliowych

borytucholskie.ppn.gov.pl

Niebieska ścieżka dydaktyczna „Piła Młyn”
fot. Magdalena Kochanowska

Jezioro lobeliowe Gacno Wielkie
fot. Beata Grabowska

Park Narodowy „Bory Tucholskie”

W Polsce najczęściej występującym gatunkiem drzewa leśnego jest sosna. Nic nie stoi na przeszkodzie, by to, co pospolite było cenne, godne uwagi i ochrony. W żadnym chyba polskim parku narodowym nie ma takich borów sosnowych jak w Parku Narodowym „Bory Tucholskie”. Wszystko dzięki lodowcom, które ustępując przed tysiącami lat, dały początek rzekom i jeziorom. Płynące wody naniósł tu piaski, na których żadne inne drzewa nie chcą rosnąć, bo gleba jest zbyt uboga. Choć dziś trudno jest nam to sobie wyobrazić, cały krajobraz Borów Tucholskich to zasługa dawnych zlodowaceń. Oprócz piaszczystej równiny porośniętej borem sosnowym są tu jeszcze jeziora, które zajmują więcej niż dziesięć procent powierzchni parku. Na szczególną uwagę zasługują jeziora lobeliowe, o niemal krystalicznie czystej i przejrzystej wodzie.

Nazwa tych jezior pochodzi od lobelii jeziornej, bardzo rzadkiej rośliny. Spotykamy tu również wiele innych cennych roślin, w tym reliktyw z epoki lodowcowej, które gdzie indziej już wymarły.

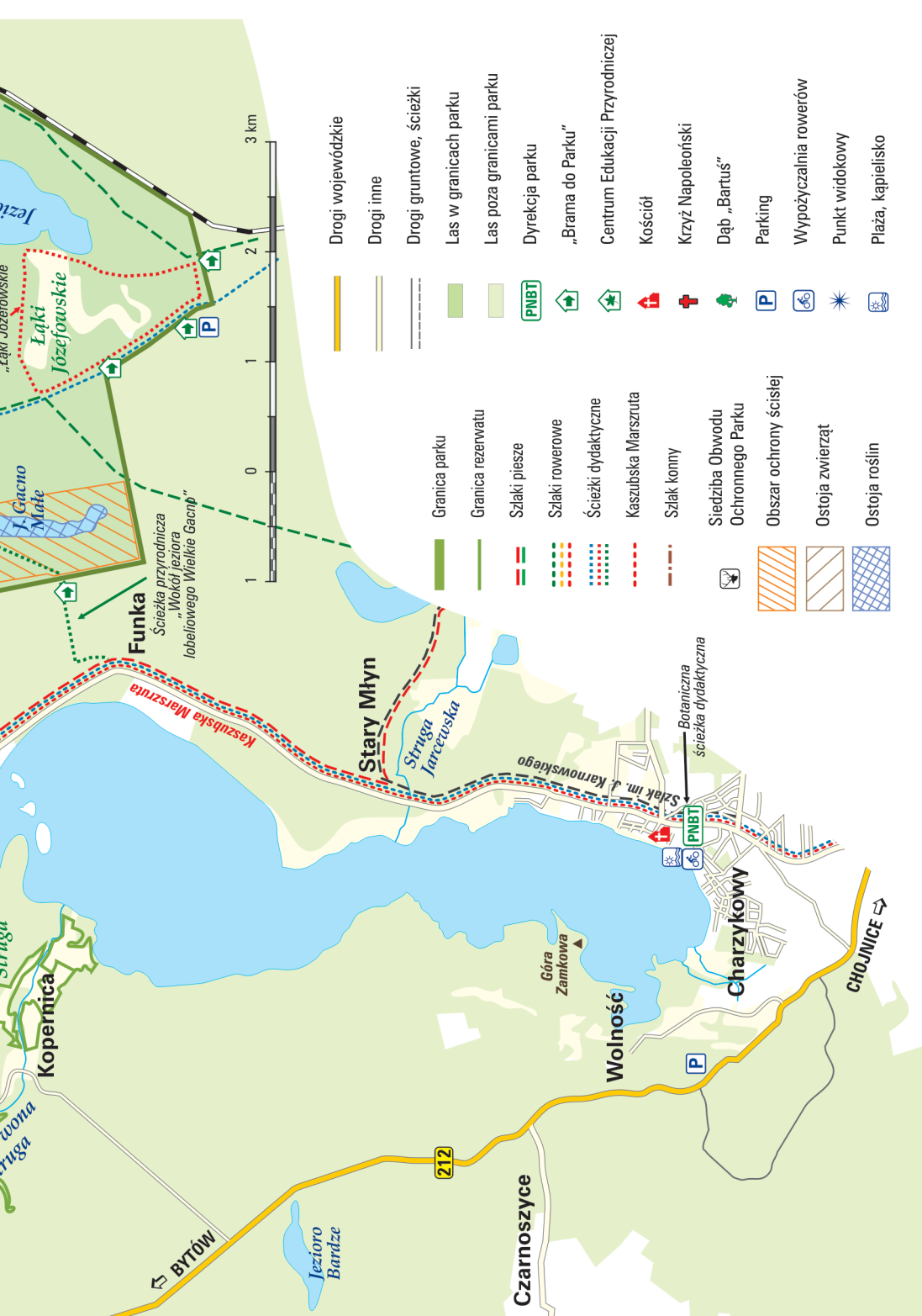
Głuszeć
for Nikramaykov - Adobe Stock

Nasze logo

W logo Parku Narodowego „Bory Tucholskie” znalazły się elementy najbardziej charakterystyczne dla tego terenu: woda i sosna zwyczajna, na której gałęzi przysiadł głuszeć. Bory Tucholskie były kiedyś krainą głuszcza. Ptak upodobał sobie bory sosnowe, zwłaszcza ich wilgotne i bagienne fragmenty. Do dzisiaj zachowały się notatki o jego wspaniałych tokowiskach, gdzie słychać było charakterystyczne zwrotki głuszczej pieśni. Niestety, ten niezwykły ptak na terenie Borów Tucholskich już nie występuje. Jego obecność w logo parku to nadzieja na jego powrót i symbol pokory człowieka wobec ogromu i piękna przyrody.

Park Narodowy
„Bory Tucholskie”

Funka
 Ścieżka przyrodnicza
 „Wokół jeziora
 lobelowego Wielkie Gacip”

Stary Młyn

Struga
 Jarcewska

Wolność

Charzykowy

Szak im. J. Karwskiego
 ścieżka dydaktyczna

- Drogi wojewódzkie
- Drogi inne
- Drogi gruntowe, ścieżki
- Las w granicach parku
- Las poza granicami parku
- Dyrekcja parku
- „Brama do Parku”
- Centrum Edukacji Przyrodniczej
- Kościół
- Krzyż Napoleoński
- Dąb „Bartuś”
- Parking
- Wypożyczalnia rowerów
- Punkt widokowy
- Plaża, kąpielisko

- Granica parku
- Granica rezerwatu
- Ślaki piesze
- Ślaki rowerowe
- Ścieżki dydaktyczne
- Kaszubska Marszruta
- Ślask konny
- Siedziba Obwodu Ochronnego Parku
- Obszar ochrony ścisłej
- Ostoja zwierząt
- Ostoja roślin

BYTÓW

212

Czarnoszyce

CHOJNICE

„Łąki Jozefowskie”
 „Łąki Jozefowskie”

Gracno
 Mate

Kopernica

Jeziorko
 Bardze

Góra
 Zamkowa

Jeziorko

Struga Siedmiu Jezior
fot. Krzysztof Bosek

Co warto zobaczyć?

Centrum Edukacji Przyrodniczej Parku Narodowego „Bory Tucholskie”

📍 Chociński Młyn 5, 89-608 Swornogacie

🕒 poniedziałek – piątek: 7.30 – 15.30

📞 +48 52 33 55 127

🎫 Wstęp wolny

♿ Tak

Zagroda Pokazowa Zwierząt

📍 Chociński Młyn 5, 89-608 Swornogacie

🕒 poniedziałek – piątek: 8.00 – 15.00

📞 +48 52 33 55 129

🎫 Wstęp wolny

♿ Nie

Botaniczna ścieżka dydaktyczna

📍 ul. Długa 33, 89-606 Charzykowy

🕒 poniedziałek – niedziela: 8.00 – 19.00

📞 +48 52 39 88 397

🎫 Wstęp wolny

♿ Tak

Godziny otwarcia poszczególnych placówek mogą ulec zmianie. Przed odwiedzeniem prosimy sprawdzić ich aktualność na stronie.

Strona WWW

Dąb „Bartuś”
fot. Beata Grabowska

Fragment czarnego szlaku rowerowego

Drzewicz – Dąb „Bartuś” – Bachorze

Wycieczkę rozpoczynamy w Drzewiczu. Trasa biegnie nad malowniczymi jeziorami Krzywce Wielkie, Błotko i Krzywce Małe. Ciekawostką jeziora Błotko jest występowanie roślin mięsożernych: pływacza zwyczajnego i pływacza drobnego. Rośliny chwytają drobne organizmy wodne w specjalne pęcherzyki, wykształcone z części liści. Dzięki ich specjalnej konstrukcji i wykorzystaniu siły ssącej, ofiara zostaje uwięziona w pęcherzyku, a następnie strawiona. Za Krzywcami Małymi szlak łączy się z niebieską ścieżką dydaktyczną „Piła Młyn” oraz dwoma szlakami pieszymi i wraz z nimi biegnie aż do Bachorza. Niedogodności na szlakach (piasek i wystające korzenie drzew) wynagradzają widoki. Możemy podziwiać między innymi dorodny dąb

szypułkowy o nazwie „Bartuś”. Jest to najstarsze drzewo w granicach Parku, jego wiek szacuje się na ponad 600 lat. Tuż przy szlaku, po lewej stronie drogi, znajduje się urokliwe jezioro dystroficzne Kacze Oko, do którego prowadzi drewniana kładka. Oprócz jeziora możemy tu podziwiać otaczającą go roślinność torfowiskową i pięknie zachowane siedlisko brzeziny bagiennej. Idąc w kierunku Bachorza, mijamy zawieszoną na drzewie kłodę bartną. Przypomina ona bogatą historię bartnictwa w tym regionie. Na terenie Parku znajdują się również budki dla ptaków i nietoperzy. Trasa kończy się w Bachorzu, dawnej osadzie szlacheckiej, gdzie do dzisiaj zachowały się budynki mieszkalne pracowników folwarcznych. Tworzą one wraz z tradycyjną zagrodą niezwykle klimat tego miejsca.

Szlaki turystyczne:

Piesze – 5 tras – 45,6 km

Rowerowe – 3 trasy – 25,5 km

Konne – 1 trasa – 5,4 km

Ścieżki edukacyjne:

4 trasy – 18 km

Dla osób z niepełnosprawnościami dostępna jest Botaniczna ścieżka dydaktyczna przy siedzibie Parku Narodowego „Bory Tucholskie” o powierzchni 0,5 ha.

Poskoczek krasny
fot. Magdalena Kochanowska

Park Narodowy „Bory Tucholskie”

Park Narodowy „Bory Tucholskie”
ul. Długa 33
89-606 Charzykowy
tel. +48 52 39 88 397
fax: +48 52 39 88 397
e-mail: sekretariat@pnbt.com.pl
borytucholskie.ppn.gov.pl

Wydanie: kwiecień 2020

Fundusze
Europejskie
Infrastruktura i Środowisko

Unia Europejska
Fundusz Spójności

